

Sygn. akt VI Ka 330/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2021 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Natalia Burandt

Protokolant: st. sekr. sąd. Magdalena Popławska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Elblągu Krzysztofa Piwowarczyka

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2021 r. w Elblągu sprawy

P. K. (1), s. K. i M., ur. (...) w (...)

oskarżonego o czyn z art. 178a § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim

z dnia 14 maja 2021 r. sygn. akt II K 74/21

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II. zasądza od oskarżonego P. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, w tym wymierza mu opłatę w kwocie 160 zł.

Sygn. akt VI Ka 330/21

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 330/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

wyrok Sądu Rejonowego w Nowym Mieście Lubawskim z dnia 14 maja 2021r. sygn. akt II K 74/21

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca oskarżonego P. K. (1)

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

w całości

na niekorzyść

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#

art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w

	zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC

ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1. 2.	<p>1. naruszenie art. 410 kpk polegające na pominięciu przy dokonywaniu ustaleń stanu faktycznego okoliczności, iż powodem kontroli były niezapięte pasy, zatrzymanie oskarżonego nie odbyło się w centrum wsi, a w czasie popełnienia przestępstwa natężenie ruchu drogowego było niewielkie wynikających z dowodu z zeznań świadka J. K., który to Sąd uznał za wiarygodny, za zatem dowód ten powinien w całości stanowić podstawę ustaleń stanu faktycznego;</p> <p>2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia i mający wpływ na jego treść polegający na uznaniu, że stopień winy oskarżonego i stopień społecznej szkodliwości jego czynu były znaczne, podczas gdy występujące w sprawie okoliczności przedmiotowo – podmiotowe czynu, a zwłaszcza sposobu i okoliczności popełnienia czynu, w tym postawa oskarżonego po zaistnieniu zdarzenia, jak i szkodliwość czynu były nieznaczne, a zatem że w niniejszej sprawie, wobec ziszczenia się pozostałych przesłanek zachodziły podstawy do warunkowego umorzenia postępowania względem oskarżonego na podstawie art. 66 kodeksu karnego.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Apelacja wywiedziona przez obrońcę oskarżonego P. K. (1)		

jako niezasadna nie zasługiwała na uwzględnienie. Licznie lecz całkowicie wybiórczo przytoczone w niej argumenty dla poparcia prezentowanego stanowiska, mające uzasadniać naruszenie przepisu postępowania, a w konsekwencji również i wadliwość poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń stanu faktycznego, a także rażąca niewspółmierność orzeczonej kary - były całkowicie chybione i stąd nie mogły się ostać w świetle zebranych w sprawie dowodów.

Przystępując do rozważań odnośnie zarzutu zawartego w wywiedzionym środku odwoławczym, godzi się zaznaczyć, że Sąd Rejonowy przeprowadził w przedmiotowej sprawie postępowanie dowodowe w sposób wszechstronny i wyczerpujący, które następnie poddał wnikliwej i rzetelnej analizie i na tej podstawie wyprowadził całkowicie słuszne wnioski zarówno co do winy oskarżonego P. K. (1) w zakresie przypisanego mu przestępstwa, jak i subsumcji prawnej jego zachowania pod wskazane przepisy ustawy karnej, a także wymiaru orzeczonej wobec niego kary i środków karnych. Przedmiotem rozważań były nie tylko dowody obciążające oskarżonego ale również wszelkie dowody im przeciwne, a wszystkie one zostały ocenione w zgodzie z zasadami logicznego rozumowania, wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego. Wyprowadzone zatem na tej podstawie stanowisko Sądu Rejonowego korzysta z ochrony przewidzianej w art. 7 k.p.k., a ponieważ jednocześnie nie zostało ono w żaden rzeczowy i przekonywujący sposób podważone przez apelującego, przeto w całej

rozszerzenia zasługuje na aprobatę sądu odwoławczego.

Tytułem wstępu, wypada poczynić ogólną uwagę tej treści, iż to do sądu należy sformułowanie rozstrzygnięcia w sprawie na podstawie zebranego materiału dowodowego, w oparciu o wiedzę i doświadczenie życiowe. Pomimo tego, że w sprawie prezentowane są całkowicie przeciwstawne wersje zdarzenia, a także zdarza się, iż zarówno w trakcie postępowania przygotowawczego jak i przed sądem uczestnicy często zeznają i wyjaśniają odmiennie, Sąd musi ustalić najbardziej prawdopodobny przebieg zdarzeń i swoją decyzję umotywować. Oczywiście jest więc polemika autora apelacji z argumentami przedstawionymi przez sąd w uzasadnieniu wyroku, lecz można ją zaakceptować jedynie wtedy, gdy skarżący na potwierdzenie swoich zarzutów przedstawił konkretne argumenty, a nie jedynie nie zgadza się z wersją zdarzeń przyjętą przez Sąd. W ocenie sądu odwoławczego, obrońca oskarżonego nie wywiązał się należycie ze swojego zadania.

Istota apelacji obrońcy oskarżonego sprowadza się do wyprowadzenia tezy, że Sąd Rejonowy ignorując nakazy uwzględnienia wszystkich okoliczności występujących w sprawie, a więc także tych, które przemawiają na korzyść oskarżonego oraz tłumaczenia nie dających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego, dokonał dowolnej, a nie swobodnej oceny zgromadzonych dowodów, co w konsekwencji doprowadziło do błędnego ustalenia, iż zarówno stopień winy oskarżonego, jak i stopień społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu jest znaczny.

Takiego stanowiska nie sposób podzielić.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy w wyniku pełnej i poprawnie dokonanej swobodnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego uznał, że brak jest w realiach niniejszej sprawy „nie dających się usunąć wątpliwości” w zakresie przypisanego oskarżonemu czynu i w oparciu o tę właśnie ocenę poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne i wykazał w niewątpliwy sposób winę P. K. (1).

Ustatkowując się zarzutu natury procesowej, należy wskazać, że wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd Rejonowy nie naruszył również dyrektywy postępowania wyrażonej w **art. 410 kpk**. Zgodnie bowiem z treścią tego przepisu podstawę wyroku stanowi całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy sądowej, a zatem sąd zobligowany jest do uwzględnienia przy wyrokowaniu całokształtu okoliczności, zaś pominięcie istotnych dla sprawy okoliczności mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie w kwestii winy stanowi oczywistą obrazę tego przepisu (por. OSN PG 1977, nr 7-8, poz. 62). Podkreślić należy, że wbrew wywodom apelującego, Sąd I instancji rzetelnie przedstawił dowody zebrane w toku przewodu sądowego i w swych rozważaniach nie pominął jakichkolwiek dowodów istotnych dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy. Ponadto w uzasadnieniu swego stanowiska wskazał, jakie fakty uznał za ustalone, na czym opierał poszczególne ustalenia i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych, a następnie wyprowadził z dokonanych ustaleń prawidłowe – zdaniem Sądu

Okręgowego – wnioski nie tylko w zakresie sprawstwa oskarżonego w popełnieniu przypisanego mu przestępstwa z art. 178a § 1 kk, ale także odnośnie stopnia jego winy, jak i stopnia społecznej szkodliwości tegoż czynu. Dokonana w tym zakresie analiza materiału dowodowego utwierdziła sąd odwoławczy w przekonaniu, iż rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w pełni realizuje zasadę zawartą w przepisie art. 410 kpk.

Wbrew wywodom skarżącego, za stwierdzeniem naruszenia przepisu art. 410 kpk nie przemawia podnoszony w apelacji fakt, iż sąd meriti nie wyeksponował wynikających z zeznań świadka J. K. okoliczności, iż powodem kontroli drogowej były niezapięte pasy kierowcy, zatrzymanie oskarżonego nie odbyło się w centrum wsi, a w czasie popełnienia przestępstwa natężenie ruchu było niewielkie, które to aspekty są – zdaniem obrońcy – istotne dla ustalenia stopnia winy P. K. (1).

Po pierwsze, jak wynika z treści uzasadnienia wyroku, za podstawę ustalenia znacznego stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu, posłużyły sądowi meriti przede wszystkim wartościujące tenże stopień kryteria, o którym mowa w art. 115 § 2 kk. Sąd Rejonowy prawidłowo zaakcentował m.in. rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru jak i motywację sprawcy. Wbrew wyrażonym przez apelującego zastrzeżeniom, o przyjęciu

znacznego stopnia społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu zadecydowały m.in. takie okoliczności jak: sposób i okoliczności popełnienia czynu (prowadził samochód po drodze publicznej wyższej kategorii - rangi wojewódzkiej, na odcinku 5 km), rozmiary grożącej szkody (zagrożenie dla życia i zdrowia innych uczestników ruchu), rodzaj i zakres naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia (stosunkowo wysoki poziom alkoholu w organizmie - prawie o 0,3 promila przekraczający wartość graniczną z wykroczeniem), istotne zagrożenie jakie stwarzał oskarżony kierując pojazdem w stanie nietrzeźwości dla innych uczestników ruchu drogowego (także dla pieszych i rowerzystów) oraz postać zamiaru i motywację sprawcy (podjął decyzję o prowadzeniu pojazdu nie mając ograniczonego procesu motywacyjnego, tj. pojechał do sąsiedniej miejscowości po tort urodzinowy na polecenie żony, która ma uprawnienia do kierowania pojazdami i mogła sama pojechać samochodem).

Po wtóre, uszło uwadze obrońcy, iż oskarżony wprowadził nie został zatrzymany w centrum wsi, a ruch tego dnia i o tej porze był niewielki (w sobotę w godzinach popołudniowych), jednakże uczestnikami ruchu drogowego są nie tylko kierujący pojazdami, ale także piesi i rowerzyści, dla których nietrzeźwi kierowcy stanowią jeszcze większe zagrożenie, zaś kontrola miała miejsce przy sklepie (...) (okoliczność ta także wynika z zeznań świadka J. K.), do którego mogli zmierzać piesi

i rowerzyści celem dokonania codziennych zakupów.

Po trzecie, należy zaznaczyć, że przestępstwa z art. 178a § 1 kk są formalne, polegające na samym prowadzeniu pojazdu w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego. Sam fakt prowadzenia pojazdu w takim stanie pociąga za sobą odpowiedzialność z tego przepisu, chociażby pojazd był prowadzony prawidłowo i nie spowodował konkretnego niebezpieczeństwa (wyroki SN: z 24 listopada 1960 r., V K 366/60, SMO 1961, nr 1, s. 190; z 10 marca 1964 r., IV K 1296/61, OSNKW 1964, nr 10, poz. 152). Podnoszona zatem przez apelującego okoliczność, iż funkcjonariusze policji nie zaobserwowali innych naruszeń ruchu drogowego, poza niezapięciem pasów, co było wyłączną przyczyną podjęcia kontroli wobec oskarżonego – nie ma zatem istotnego znaczenia dla oceny stopnia społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu.

W świetle powyższych okoliczności, tak bardzo akcentowane przez skarżącego kwestie, iż powodem kontroli drogowej były niezapięte pasy kierowcy, zatrzymanie oskarżonego nie odbyło się w centrum wsi, a w czasie popełnienia przestępstwa natężenie ruchu było niewielki – wbrew jego intencji – nie stanowią przekonującej podstawy do uznania, iż oskarżony nie stwarzał zagrożenia, a jego czyn cechuje nieznaczny stopień społecznej szkodliwości.

Na zakończenie rozważań dotyczących zarzutu naruszenia przepisu postępowania, należy podkreślić, że apelujący

jednocześnie nie uprawdopodobnił wpływu podniesionego uchybienia na treść zaskarżonego orzeczenia. Zaznaczyć należy, że wpływ obrazy przepisów postępowania na treść rozstrzygnięcia musi zostać uprawdopodobniony przez stronę, nie wystarczy zatem, jak to miało miejsce w niniejszej sprawie, niczym nie poparte stwierdzenie o wywarceniu takiego wpływu. Na skarżącym ciąży bowiem obowiązek wykazania, że między uchybieniem a treścią orzeczenia może istnieć związek, a dokonuje się tego właśnie przez wskazanie na przemawiające za tym okoliczności konkretnego wypadku. Stąd zawarte w apelacji zarzuty m.in. natury procesowej pozbawione przekonującej argumentacji i przytoczenia okoliczności świadczących o możliwości wpływu wskazanych uchybień na treść wyroku, nie mogą być uwzględnione.

Odnosząc się do podniesionego w apelacji zarzutu, opartego na podstawie odwoławczej określonej w art. 438 pkt 3 kpk, należy przede wszystkim zaznaczyć, Sąd Okręgowy podziela ugruntowany w orzecznictwie pogląd, że dla skuteczności zarzutu **błędu w ustaleniach faktycznych** przyjętych za podstawę wyroku, niezbędnym jest przedstawienie nie samej tylko polemiki z ustaleniami sądu wyrażonymi w uzasadnieniu orzeczenia, ale wykazanie konkretnych uchybień w ocenie materiału dowodowego, jakich dopuścił się tenże sąd w świetle zasad logicznego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego (vide wyrok SN z dnia 20.02.1975r, II KR 335/74, OSNPG 1975/9/84, wyrok SN z dnia 22.01.1975r, I KR 19/74,

OSNKW 1975/5/58). Temu jednak zadaniu skarżący nie sprostał.

Bardzo szeroka, przejrzysta i należycie umotywowana argumentacja Sądu Rejonowego zawarta w pisemnych motywach wyroku, a dotycząca nie tylko kwestii sprawstwa oskarżonego, ale także oceny stopnia jego winy oraz stopnia społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu, czyni całkowicie zbędnym i po części nieracjonalnym, przywoływanie w tym miejscu po raz wtóry tych wszystkich racji i dowodów, które legły u podstaw zaskarżonego rozstrzygnięcia, skoro Sąd Okręgowy w całości ją podzielił. Nie zachodzi zatem potrzeba ponownego przytaczania tych wszystkich dowodów i aspektów sprawy, które doprowadziły sąd meriti do wyprowadzenia wniosków nie tylko co do winy oskarżonego P. K. (2) w popełnieniu przypisanego mu czynu, ale także odnośnie stopnia tejże winy oraz stopnia społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu, a wystarczającym w tym zakresie będzie odesłanie do lektury uzasadnienia Sądu I instancji.

W tym miejscu poczynić należy uwagę, że tego rodzaju postąpienie sądu odwoławczego nie pozostaje w sprzeczności z art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Jak bowiem stwierdził Europejski Trybunał Praw Człowieka, z art. 6 Konwencji wynika ogólny obowiązek sporządzania uzasadnień wyroków przez sądy krajowe, jednakże nie może on być rozumiany jako wymóg dokładnego udzielania odpowiedzi na każdy argument stron, oddalając zatem apelację (czy kasację) sądy orzekające w przedmiocie środka

zaskarżenia mogą po prostu powołać się na uzasadnienie wyroków sądów niższych instancji (por. sprawa Arnold G. Cornelis przeciwko Holandii, POESK Nr 1-2/2004).

Niemniej godzi się zauważyć, że to skarżący zebrany w sprawie obszerny materiał dowodowy potraktował w sposób nadzwyczaj selektywny, przytaczając oraz powołując się na te tylko fragmenty, które w jego mniemaniu miałyby wspierać zarzut wniesionej apelacji.

W wyniku swobodnej oceny dowodów, utrzymanej w granicach racjonalności Sąd I instancji enumeratywnie wskazał które z dowodów zasługują na wiarygodność (i w jakiej ich części), a z tych z kolei dowodów absolutnie nie wynikają żadne rzeczywiste i istotne wątpliwości, które zostałyby rozstrzygnięte na niekorzyść oskarżonego.

Trzeba również dodać, że przepisy kodeksu postępowania karnego nie zawierają żadnych dyrektyw, które nakazywałyby określone ustosunkowanie się do konkretnych dowodów, jak również nie wprowadzają różnic co do wartości poszczególnych dowodów, tak więc Sąd realizując ustawowy postulat poczynienia ustaleń faktycznych, odpowiadających prawdzie, ma prawo uznać za wiarygodne zeznania świadków lub wyjaśnienia oskarżonego co do niektórych przedstawionych przez nich okoliczności i nie dać wiary co do innych okoliczności – pod warunkiem, że stanowisko Sądu w kwestii oceny zeznań bądź wyjaśnień zostanie należycie uzasadnione. Ustalenia faktyczne nie zawsze muszą bezpośrednio wynikać z konkretnych dowodów.

Mogą one także zostać wyprowadzone z nieodpartej logiki sytuacji stwierdzonej konkretnymi dowodami, jeżeli owa sytuacja jest tego rodzaju, że stanowi oczywistą przesłankę, na podstawie której doświadczenie życiowe nasuwa jednoznaczny wniosek, iż dane okoliczności faktycznie wystąpiły.

W tym miejscu przypomnieć należy, że wybór wiarygodnych źródeł dowodowych jest prerogatywą sądu stykającego się bezpośrednio z dowodami i to w toku całej rozprawy głównej. Sąd pierwszej instancji, dokonując swobodnej oceny dowodów musi przedstawić tok swego rozumowania, który doprowadził go do dokonanego wyboru. Analiza tego właśnie toku rozumowania jest przedmiotem kontroli instancyjnej, bowiem sąd odwoławczy nie styka się z dowodami bezpośrednio, lecz swą działalność ogranicza do weryfikacji i racjonalności rozumowania sądu orzekającego, przedstawionego w zaskarżonym wyroku. Czyni to na podstawie argumentów przytoczonych w skardze apelacyjnej i wyłącznie w zakresie nią wyznaczonym. Krytyka odwoławcza, aby była skuteczna, musi wykazywać braki w zakresie logicznego rozumowania sądu orzekającego. Jeśli tego nie czyni, a ogranicza się do twierdzeń, że zdarzenia miały inny przebieg, to nie może być uwzględniona przez Sąd odwoławczy. Innymi słowy, zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku nie może sprowadzać się do samej tylko odmiennej oceny materiału dowodowego, lecz powinien polegać na wykazaniu jakich uchybień w świetle wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w dokonanej przez siebie

ocenie materiału dowodowego. Ponadto zarzut błędu w ustaleniach faktycznych nie może sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami Sądu, wyrażonymi w zaskarżonym wyroku, gdyż sama możliwość przeciwstawienia ustaleniom Sądu orzekającego, odmiennego poglądu w kwestii ustaleń faktycznych, opartego na innych dowodach od tych, na których oparł się Sąd pierwszej instancji, nie może prowadzić do wniosku o popełnieniu przez ten sąd błędu w ustaleniach faktycznych.

W niniejszej sprawie wina P. K. (1) została wykazana w oparciu o całokształt spójnego materiału dowodowego, zarówno dowodów osobowych, jak i w postaci dokumentów, które prawidłowo zweryfikowane poprzez pryzmat logicznego myślenia i doświadczenia życiowego tworzą przekonujący obraz zdarzenia, które legło u podstaw zarzutu.

Sąd odwoławczy w pełni podziela stanowisko Sądu meriti, że ujawnione i poddane wszechstronnej analizie dowody, dostarczyły niewątpliwie podstaw do przypisania P. K. (1) czynu z art. 178a § 1 kk.

Ustosunkowując się do konkretnych argumentów, wyeksponowanych w apelacji, zdecydowanie należy przede wszystkim zaoponować wynikającej z niej tezie, że sąd meriti dokonał wadliwego ustalenia, iż oskarżony miał świadomość prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości, tj. „z premedytacją prowadził samochód w tym stanie”. Oskarżony w swych wyjaśnieniach sam przyznał, że tuż po tym jak wypił piwo, żona powiedziała mu aby pojechał do restauracji po tort, a

że był wówczas z nią w konflikcie, to „dla świętego spokoju wsiadłem i pojechałem”. Co nader istotne, oskarżony w toku dochodzenia podał także do protokołu badania stanu trzeźwości, iż o godzinie 14.00 – 16.30 wypił piwo o pojemności aż 0,75 litra, zaś funkcjonariusz policji przeprowadzający tę czynność procesową o godzinie 17.22 stwierdził wyczuwalną jeszcze woń alkoholu z ust badanego, którą to okoliczność utrwalono stosownym zapisem w protokole. Skoro zatem P. K. (1) krótko przed wyjazdem samochodem wypił aż 0,75 litra piwa, a woń alkoholu była wyczuwalna od niego jeszcze prawie pół godziny po zatrzymaniu go do kontroli drogowej, to oczywistym jest w świetle powyższych okoliczności, że miał pełną świadomość, iż w czasie prowadzenia pojazdu znajduje się w stanie nietrzeźwości. Dodać należy, że powszechnie dostępne są (choćby w Internecie) i tym samym znane informacje odnośnie średniego czasu wchłaniania i wydalania alkoholu z organizmu człowieka i to nawet w zależności od rodzaju alkoholu i jego stężenia. W konsekwencji, sąd meriti - wbrew stanowisku - skarżącego, w pełni zasadnie odrzucił z postawy istotnych ustaleń w sprawie, wersję forsowaną przez oskarżonego, a następnie powieloną w apelacji.

Powyższe rozważania i uwagi uprawniają do zdecydowanego zdyskredytowania tak sformułowanego zarzutu.

W konsekwencji, prawidłowość ustaleń, iż oskarżony w dniu 23 stycznia 2021r. w m. B., gm. B., woj. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości w ilości 0,35 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu

prowadził w ruchu lądowym pojazd marki V. (...) o nr rej. (...), poczynionych przez sąd orzekający na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym wyników badań na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu – nie wywołuje żadnych wątpliwości.

Nie powiodła się także podjęta przez obrońcę oskarżonego próba podważenia wyprowadzonego przez sąd meriti wniosku w aspekcie winy oskarżonego w popełnieniu przypisanego mu czynu. W tym miejscu należy poczynić kilka uwag natury ogólnej celem przybliżenia zagadnienia strony podmiotowej przestępstwa z art. 178 a § 1 kk. Czyny z art. 178a § 1 k.k. mogą być popełnione umyślne zarówno w zamiarze bezpośrednim, jak i ewentualnym. Określenie umyślności jako znamienia podmiotowego czynu zabronionego z art. 178a § 1 kk sprowadza się do zamiaru popełnienia czynu zabronionego. Umyślność na gruncie prawa karnego i także zamiar są pojęciami technicznymi, których znaczenia nie pokrywają się z używanymi w języku potocznym. W języku tym umyślność i zamiar to pojęcia równoważne z chęcią osiągnięcia czegoś. W języku prawa karnego pojęcia te mają szerszy zakres, gdyż nie obejmują swoim zakresem tylko wypadków, gdy sprawca chce popełnić czyn zabroniony (zamiar bezpośredni - *dolus directus*), lecz także te wypadki, gdy sprawca, przewidując możliwość popełnienia czynu zabronionego, na to się godzi (zamiar wynikowy - *dolus eventualis*). W doktrynie pojęcie zamiaru bezpośredniego rozciąga się także na wypadki, w których sprawca ma świadomość konieczności wystąpienia określonego skutku i

mimo tej świadomości podejmuje działanie realizujące znamiona czynu zabronionego - tzw. przestępstwo nieuchronne (zob. I. Andrejew, Ustawowe..., s. 200 i n.; G. Rejman, Teorie..., s. 187 i n.; M. Król-Bogomilska, Formy..., s. 101 i n.).

Analiza pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku we fragmentach poświęconych rozważaniom dotyczącym wyczerpania przez oskarżonego swoim zachowaniem także znamion strony podmiotowej czynu z art. 178 a § 1 kk, uprawnia do stwierdzenia, że sąd orzekający, w zgodzie z przytoczoną powyżej wykładnią, trafnie przyjął, iż P. K. (1) działał umyślnie z zamiarem bezpośrednim. Ujawnione w sprawie okoliczności takie jak spożywanie alkoholu w postaci piwa o pojemności 0,75 litra i to po jego zakończeniu prowadzenie samochodu osobowego na odcinku 5 konimetrów do sąsiedniej miejscowości przez oskarżonego, będącego w dojrzałym wieku, dysponującym dużym doświadczeniem życiowym oraz mającego świadomość obowiązujących norm prawnych i społecznych oraz posiadającego wiedzę w zakresie mechanizmu różnego rodzaju zjawisk z życia codziennym – w pełni uprawniały sąd orzekający do przyjęcia, iż działał on umyślnie z zamiarem bezpośrednim, tj. miał świadomość, że prowadzi pojazd w stanie nietrzeźwości, a tym samym popełnia przestępstwo z art. 178a § 1 kk. Wywody apelującego sprowadzające się do twierdzenia, iż oskarżony był przekonany o swojej zdolności do kierowania samochodem - nie stanowią zatem okoliczności ekskulpacyjnej, czyli wyłączającej czy choćby

ograniczającej winę oskarżonego. Jak już wyżej wskazano, podjęcie jazdy samochodem tuż po spożyciu 0,75 litra piwa i przy takim stężeniu alkoholu w organizmie, nie sposób obiektywnie przyjąć, że wpływ alkoholu nie był odczuwalny. Biorąc nadto pod uwagę wiek oskarżonego i doświadczenie życiowe, a także uwzględniając permanentne propagowanie w środkach masowego przekazu kampanii społecznościowych przestrzegających przed kierowaniem pojazdami po spożyciu alkoholu i obrazujących skutki takich zachowań – kryteria przezorności i zdolności przewidywania w stosunku do oskarżonego kształtują się na wyższym poziomie.

Wywody skarżącego zmierzające do wykazania wadliwości, jego zdaniem, wniosków wyprowadzonych przez sąd odnośnie strony podmiotowej przedmiotowego czynu - są więc niezasadne i w istocie stanowią jedynie polemikę ze słusznymi ustaleniami Sądu I instancji.

Odnosząc się do kluczowego zarzutu apelacyjnego dokonania przez sąd orzekający wadliwych ustaleń w zakresie oceny stopnia winy oskarżonego i stopnia społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu, a w rezultacie niestwierdzenie zaistnienia wszystkich przesłanek zastosowania środka probacyjnego w postaci warunkowego umorzenia postępowania karnego wobec P. K. (1) należy przede wszystkim poczynić uwagę tej treści, że przywołany w apelacji przepis art. 66 § 1 kk zawiera rozwiązanie przyjmujące brak przestępności czynu zabronionego w razie nieznacznego stopnia społecznej

szkodliwości. Sąd Rejonowy – wbrew temu co utrzymuje apelujący - przywołał konkretne i trafne okoliczności ujawnione w sprawie, które uprawniały go do poczynienia ustalenia, że wina oskarżonego jest znaczna, zaś przypisany oskarżonemu czyn charakteryzuje się znacznym stopniem społecznej szkodliwości.

W tym miejscu należy przypomnieć, że w artykule 66 kk ustawodawca określił przesłanki warunkowego umorzenia postępowania, które można zakwalifikować do trzech grup, warunkujących niecelowość wymierzenia kary:

1. ze względu na czyn - społeczna szkodliwość czynu nie jest znaczna, wina nie jest znaczna, zagrożenie karą za zarzucane sprawcy przestępstwo nie przekracza 5 lat pozbawienia wolności,

2. ze względu na osobę sprawcy (dotychczasowa niekaralności za przestępstwo umyślne, uzasadnione przypuszczenie sądu, że oskarżony pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa),

3. dopuszczające warunkowe umorzenie z punktu widzenia gwarancji procesowych oskarżonego i potrzeby zabezpieczenia materiału dowodowego na wypadek negatywnego przebiegu próby i podjęcia postępowania (brak wątpliwości co do okoliczności popełnienia czynu zabronionego).

Autor apelacji podzielił stanowisko sądu orzekającego, iż w niniejszej sprawie wystąpiła część z określonych powyższym przepisem przesłanek omawianego środka probacyjnego, zarówno tych o

charakterze materialnoprawnym jak i procesowym. Skarżący zakwestionował jednak pogląd sądu meriti, iż nie zostały także spełnione warunki dotyczącego nieznaczności stopnia winy oraz stopnia społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu.

Według przyjętego przez Kodeks karny założenia, sąd oceniając czyn sprawcy nie może poprzestać na stwierdzeniu, że czyn ten realizuje wszystkie znamiona typu czynu zabronionego i przejść od razu do ustalania winy, ale musi także zbadać, czy czyn ten nie zawiera atypowo niskiej społecznej ujemności, czy nie jest społecznie szkodliwy w stopniu nieznacznym lub znikomym. Ustalenie stopnia społecznej szkodliwości czynu konieczne jest w każdym przypadku badania odpowiedzialności karnej. Wyższy niż znikomy stopień społecznej szkodliwości czynu przesądza o karygodności czynu zabronionego i stanowi warunek przypisania sprawcy przestępstwa (art. 1 § 2 kk). Brak znacznego stopnia społecznej szkodliwości czynu stanowi warunek umorzenia postępowania na zasadzie art. 17 § 1 pkt. 3 kpk, zastosowania warunkowego umorzenia postępowania (art. 66 § 1 kk) albo odstąpienia od wymierzenia kary w warunkach określonych w art. 59 kk. Stopień społecznej szkodliwości czynu sąd winien uwzględniać przy wymiarze kary (art. 53 § 1 kk). W związku z występującymi trudnościami określenia jednoznacznych wyznaczników stopnia społecznej szkodliwości czynu ustawodawca wprowadził do kodeksu karnego katalog okoliczności, które sąd winien brać pod uwagę przy jego miarkowaniu. Zgodnie z

art. 115 § 2 kk okolicznościami tymi są: rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkód, sposób i okoliczności popełnienia czynu, waga naruszonych przez sprawcę obowiązków, postać zamiaru, motywacja sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. Należy zwrócić szczególną uwagę, że wszystkie z wymienionych w cytowanym przepisie okoliczności związane są z czynem, z jego stroną przedmiotową i podmiotową (postać zamiaru, motywacja, okoliczności czynu). Nie wpływają natomiast na stopień społecznej szkodliwości czynu okoliczności dotyczące sprawcy, charakteryzujące jego dotychczasowy tryb życia, warunki osobiste, właściwości, karalność, opinie o sprawcy. Okoliczności te nie mogą w szczególności decydować o tym, czy czyn realizujący znamiona typu czynu zabronionego jest przestępstwem, czy nie. Ustalenie tego może nastąpić wyłącznie na podstawie oceny samego czynu, a nie na podstawie oceny jego sprawcy poprzez pryzmat jego wcześniejszych zachowań. Wyłącznie cechy indywidualne czynu, konkretyzujące wymienione w przywołanym przepisie okoliczności decydują o stopniu społecznej szkodliwości czynu i tylko przy atypowym wystąpieniu okoliczności zmniejszających społeczną szkodliwość mogą spowodować, że osiągnie ona stopień znikomy lub nieznaczny wyłączający karygodność czynu. O znikomym lub nieznacznym stopniu społecznej szkodliwości czynu może decydować, np. łączne wystąpienie mniejszej wartości zaatakowanego dobra, mała szkoda wyrządzona dobru prawnemu, możliwość naprawienia szkody,

sposób zachowania się sprawcy nie zasługujący na szczególne potępienie, sytuacja motywacyjna utrudniająca sprawcy podjęcie właściwej decyzji. W myśl art. 66 § 2 kk ocena karygodności czynu dotyczy konkretnego, zindywidualizowanego czynu i niższe ustawowe zagrożenie przewidziane za występki z art. 178a § 1 kk samo nie implikuje stwierdzenia nieznacznego stopnia społecznej szkodliwości tego rodzaju zachowań albowiem niska wysokość ustawowego zagrożenia związanego z typem czynu zabronionego jest jedną z niezbędnych przesłanek zastosowania warunkowego umorzenia postępowania.

Okoliczności dotyczące osoby sprawcy są natomiast istotne przy doborze odpowiednich środków reakcji karnoprawnej oraz przy ustalaniu czy została zrealizowana kolejna z koniecznych przesłanek warunkowego umorzenia postępowania określona w art. 66 § 1 kk, tj. czy wystąpiła tzw. pozytywna prognoza kryminologiczna, wyrażająca się w opartym na ocenie właściwości i warunków osobistych sprawcy oraz jego dotychczasowym sposobie życia przypuszczeniu, że sprawca pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa.

Ustawa natomiast nie określa kryteriów stopnia winy, ocena ta należy więc do sądu, jak przy dyrektywie stopnia winy określonej w art. 53 § 1 k.k. Wina ma nie być znaczna, co oznacza konieczne uznanie, że sprawca czynu zabronionego w ogóle ponosi winę. Przesłanka stopnia winy wymaga odwołania

się do katalogu okoliczności umniejszających winę. W grę nie wchodzi okoliczności wyłączające winę, wtedy bowiem sprawca nie popełnia przestępstwa ze względu na niewymagalność dania posłuchu normie (niedojrzałość, niepoczytalność, stan wyższej konieczności wyłączający winę, usprawiedliwiony błąd co do kontratypu oraz okoliczności wyłączającej winę, usprawiedliwiona nieświadomość bezprawności, działanie na rozkaz). Z kolei stopień winy (zawinienia) determinują następujące okoliczności: rozpoznawalność sytuacji oraz jej prawnej oceny, możliwość przeprowadzenia prawidłowego procesu motywacyjnego i podjęcia decyzji o postąpieniu zgodnym z prawem, zdolność do pokierowania zachowaniem [szerzej zob. P. Kardas, J. Majewski, O dwóch znaczeniach winy w prawie karnym, PiP 1993, z. 10, s. 77; autorzy dzielą faktory stopnia zawinienia na te, które odnoszą się do osobowości samego sprawcy, oraz na te, które charakteryzują sytuację faktyczną faktorów atypowości; P. Jakubski, Wina i jej stopniowalność na tle kodeksu karnego, Prok. i Pr. 1999, nr 4, s. 46 i n.]. Jak widać, okoliczności umniejszające winę są pochodne względem okoliczności wyłączających winę ["ocierają się" - B. Kunicka-Michalska (w:) E. Bieńkowska, B. Kunicka-Michalska, G. Rejman (red.), J. Wojciechowska, Kodeks karny..., s. 1055]. Rozpoznawalność sytuacji oraz oceny prawnej sytuacji jest pochodną błędu, a możliwość przeprowadzenia prawidłowego procesu motywacyjnego i podjęcia właściwej decyzji oraz zdolność pokierowania swoim zachowaniem są pochodnymi niedojrzałości,

niepoczytalności, stanu wyższej konieczności w warunkach anormalnej sytuacji motywacyjnej oraz działania na rozkaz.

Przesłanką warunkowego umorzenia postępowania jest także tzw. pozytywna prognoza kryminologiczna, wyrażająca się w opartym na ocenie właściwości i warunków osobistych sprawcy oraz jego dotychczasowym sposobie życia przypuszczeniu, że sprawca pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa. W orzecznictwie i doktrynie przyjmuje się, że postawa sprawcy oznacza względnie stałą skłonność do postępowania w określony sposób wobec pewnych wartości czy dóbr. Chodzi tu o taką postawę sprawcy wobec dóbr prawem chronionych i porządku prawnego w ogóle, która jest pozytywna, czyli pożądana z punktu widzenia ustawodawcy karnego. Należy zatem ustalić, czy popełnienie przez sprawcę czynu miało charakter epizodyczny, czy też jest wynikiem jego postawy. Dotychczasowy sposób życia nie tylko odnosi się do przeszłości sprawcy, lecz także obejmuje okres po popełnieniu czynu; pozwala na ocenę postawy sprawcy.

Reasumując, istota instytucji warunkowego umorzenia postępowania polega na tym, by w sprawach drobniejszej natury i przy pozytywnej charakterystyce sprawcy nie doprowadzać do skazania za popełniony czyn, stosując odpowiednie obciążenia. Instytucja ta stanowi w polityce karnej formę reagowania na czyn zabroniony. Nie ma wprawdzie skazania, ale są odpowiednie obciążenia, które sprawca przyjmuje. Stanowi jednak

jakby milczące uznanie nie tylko faktu popełnienia czynu, ale również winy sprawcy.

Odnosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy skonstatować, że sąd meriti zasadnie przyjął, iż całokształt cech indywidualizujących przypisany oskarżonemu P. K. (1) czyn, nie powoduje, że jego ujemna wartość jest, z punktu widzenia założonego przez ustawodawcę stopnia społecznej szkodliwości, nietypowa w ujęciu art. 66 § 1 kk.

Jak wynika z treści uzasadnienia wyroku, za podstawę ustalenia znacznego stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu, posłużyły sądowi meriti przede wszystkim wartościujące tenże stopień kryteria, o którym mowa w art. 115 § 2 kk. Sąd Rejonowy prawidłowo zaakcentował m.in. rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru jak i motywację sprawcy. Wbrew wyrażonym przez apelującego zastrzeżeniom, o przyjęciu znacznego stopnia społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu zadecydowały m.in. takie okoliczności jak: prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości po drodze rangi wojewódzkiej na odcinku 5 km; stosunkowo wysoki poziom alkoholu w organizmie oskarżonego – prawie o 0,3 promila przekraczający wartość graniczną z wykroczeniem; oskarżony podjął przestępne zachowanie z pełną świadomością, nie mając przy tym w żadnym stopniu ograniczonego

procesu motywacyjnego, tj. pojechał do sąsiedniej miejscowości po tort urodzinowy na polecenie żony, która ma uprawnienia do kierowania pojazdami i mogła sama pojechać samochodem oraz istotne zagrożenie jakie stwarzał oskarżony kierując pojazdem w stanie nietrzeźwości dla innych uczestników ruchu drogowego (także dla pieszych).

W świetle powyższych okoliczności, akcentowane przez skarżącego okoliczności dotyczące jazdy zgodnie z pozostałymi przepisami ruchu drogowego (poza stanem nietrzeźwości i niezapięciem pasów), zatrzymania oskarżonego do kontroli drogowej poza centrum wsi, czy niewielkiego natężenia ruchu pojazdów – wbrew jego intencji – nie stanowią przekonującej podstawy do uznania, iż oskarżony nie stwarzał zagrożenia, a jego czyn cechuje nieznaczny stopień społecznej szkodliwości. W tym miejscu należy ponownie przypomnieć, że przestępstwa z art. 178a § 1 kk są formalne, polegające na samym prowadzeniu pojazdu w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego. Sam fakt prowadzenia pojazdu w takim stanie pociąga za sobą odpowiedzialność z tego przepisu, chociażby pojazd był prowadzony prawidłowo i nie spowodował konkretnego niebezpieczeństwa (wyroki SN: z 24 listopada 1960 r., V K 366/60, SMO 1961, nr 1, s. 190; z 10 marca 1964 r., IV K 1296/61, OSNKW 1964, nr 10, poz. 152).

Przybliżenie przez sąd meriti tych aspektów przedmiotowego zdarzenia – stanowi w istocie przedstawienie okoliczności czynu, co z kolei jest jednym z kryteriów

w rozumieniu art. 115 § 2 kk, które sąd winien brać pod uwagę przy miarkowaniu stopnia społecznej szkodliwości czynu. Sąd Rejonowy wręcz zobowiązany był ustalić okoliczności towarzyszące zdarzeniu, albowiem dla dokonania pełnej i prawidłowej oceny stopnia społecznej szkodliwości, niezbędne jest także uwzględnienie motywacji sprawcy. Inaczej bowiem należy ocenić zachowanie sprawcy, który działał bez żadnego istotnego powodu (np. sprawca w stanie nietrzeźwości kieruje samochodem dla rozrywki lub jedzie po zakup alkoholu, czy też jak to miało miejsce w niniejszej sprawie celem odebrania z sąsiedniej miejscowości tortu urodzinowego, w sytuacji gdy podróż w tym celu mogła odbyć żona oskarżonego, która także jest kierowcą), aniżeli kogoś kto, np. podejmował tego rodzaju bezprawne działania w wyniku niewłaściwe pojętego i obranego sposobu zapobieżenia utrudnieniom czy uniknięciem zagrożenia dla innym uczestników ruchu drogowego, czy też dla ratowania zdrowia i życia innego człowieka.

Reasumując należy stwierdzić, że Sąd I instancji powołując się na powyższe aspekty sprawy, tym samym uwzględnił niezbędne kwantyfikatory stopnia społecznej szkodliwości czynu, tj. m.in. okoliczności popełnienia czynu oraz motywację sprawcy i nadał im stosowną wagę, respektując tym samym dyrektywę postępowania zawartą w art. 115 § 2 kk.

Sąd odwoławczy nie zgodził się z argumentami przytoczonymi przez obrońcę dla poparcia stanowiska, że także wina oskarżonego była nieznaczną. Wbrew wywodom apelującego, w

światle wszystkich okoliczności towarzyszących zdarzeniu, sąd meriti trafnie także uznał, że czyn P. K. (1), będącego pod stosunkowo dużym działaniem alkoholu, co musiało być odczuwalne, podjął pomimo tego decyzję o prowadzeniu samochodu, motywowany wyłącznie potrzebą odebrania z restauracji zamówionego tortu, co mogła uczynić także jego żona - cechuje się również znacznym stopniem winy. Oskarżony nie działał w warunkach zbliżonych do anormalnej sytuacji motywacyjnej, nie zaistniała sytuacja motywacyjna w znacznym stopniu utrudniająca, czy nawet ograniczająca oskarżonemu podjęcie właściwej decyzji, nie wystąpiła jakakolwiek nagła, choćby w pewnym stopniu usprawiedliwiająca potrzeba kierowaniem pojazdu przez oskarżonego, znajdującego się w stanie nietrzeźwości. Podobnie ujawnione aspekty sprawy uprawniały sąd orzekający do potraktowania czynu P. K. (1) – znajdującego się pod znacznym wpływem alkoholu, co musiało być odczuwalne, człowieka dojrzałego, o dużym doświadczeniu życiowym, który pomimo spożywania alkoholu w postaci piwa o pojemności 0,75 litra prowadzi samochód drogą wojewódzką na odcinku 5 km tylko w celu odebrania zamówionego tortu - jako podjętego w warunkach pełnego rozpoznania stanu prawnego, co zwiększa stopień jego winy (nie działał on w warunkach zbliżonych do nieusprawiedliwionego błędu co do bezprawności). Zaznaczyć należy, występki z art. 178a § 1 kk należy do kategorii przestępstw pospolitych, o prostych znamionach podmiotowo - przedmiotowych, zrozumiałych dla każdego człowieka.

Reasumując należy stwierdzić, że Sąd Rejonowy uwzględnił wszystkie istotne okoliczności, mające wpływ na ocenę stopnia zawinienia i stopnia społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu i nadał im stosowną wagę.

W konsekwencji skoro ujemna zawartość czynu, którego dopuścił się oskarżony nie była atypowo niska i osiągała poziom znacznego stopnia winy i stopnia społecznej szkodliwości, to już tylko z tego powodu wobec niespełnienia powyższych dwóch koniecznych przesłanek wymaganych przez ustawę - nie zaistniały podstawy do zastosowania środka probacyjnego określonego w art. 66 kk. Tym samym, pomimo wystąpienia wszystkich pozostałych przesłanek warunkowego umorzenia, m.in. pozytywnej prognozy kryminologicznej, wyrażającej się w opartym na ocenie właściwości i warunków osobistych sprawcy oraz jego dotychczasowym sposobie życia przypuszczeniu, że sprawca pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa, choć zarazem słusznie sąd orzekający dostrzegł, iż oskarżony kilkakrotnie wcześniej naruszał przepisy ruchu drogowego - nie jest dopuszczalne zastosowanie wobec oskarżonego dobrodziejstwa tegoż środka probacyjnego. Godzi się jednak wskazać, że sąd odwoławczy nie podzielił także stanowiska apelującego, iż sąd meriti nie docenił okoliczności determinujących sformułowanie pozytywnej prognozy wobec oskarżonego, wręcz przeciwnie nadał im stosowaną wagę i należycie uwzględnił badając czy została zrealizowana także

i ta konieczna przesłana warunkowego umorzenia w postaci pozytywnej prognozy, uprawnienie konstatając, iż czyn oskarżonego miał charakter epizodyczny. Z uwagi jednak na niezrealizowanie dwóch przedstawionych powyżej przesłanek i tak nie było możliwe zastosowanie warunkowego umorzenia postępowania. Wypada ponownie zaznaczyć, że okoliczności dotyczące sprawy, charakteryzujące jego dotychczasowy tryb życia, warunki osobiste, właściwości, niekaralność, opinie o sprawcy (oskarżony nie był dotychczas karany sądownie, prowadzi spokojny, pożyteczny i ustabilizowany tryb życia, pracuje i reguluje należności publicznoprawne, posiada bardzo dobrą opinię w społeczności lokalnej, wyraził żal i skruchę) - nie wpływają na stopień społecznej szkodliwości czynu. Okoliczności te nie mogą w szczególności decydować o tym, czy czyn realizujący znamiona typu czynu zabronionego jest przestępstwem, czy nie. Okoliczności dotyczące osoby sprawy są natomiast istotne przy doborze odpowiednich środków reakcji karnoprawnej oraz przy ustalaniu czy została zrealizowana kolejna z koniecznych przesłanek warunkowego umorzenia postępowania określona w art. 66 § 1 kk, tj. czy wystąpiła tzw. pozytywna prognoza kryminologiczna.

W konsekwencji sąd odwoławczy nie zgodził się z argumentami przytoczonymi przez apelującego dla poparcia stanowiska, że przypisany oskarżonemu czyn cechuje jedynie nieznaczny stopień społecznej szkodliwości, w konsekwencji zostały wyczerpane wszystkie przesłanki zastosowania instytucji określonej w art. 66 kk. Skoro

ujemna zawartość czynu, którego dopuścił się oskarżony nie była atypowo niska i nie osiągała poziom nieznacznego stopnia społecznej szkodliwości, to istnieją podstawy do traktowania tegoż czynu jako przestępstwa.

Analiza zebranego materiału i treści pisemnych motywów zaskarżonego wyroku, odnośnie nie tylko sprawstwa oskarżonego, ale także oceny stopnia jego winy i stopnia społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu, uprawnia więc do konstatacji, iż podniesiony przez skarżącego zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, w wyniku wybiórczego i jednostronnego potraktowania przez Sąd I instancji zgromadzonego materiału dowodowego - nie jest zasadny. Sąd Rejonowy w wyczerpujący sposób dokonał analizy całokształtu zgromadzonych dowodów oraz zaprezentował ocenę zarówno wyjaśnień oskarżonego, jaki i nieosobowego materiału dowodowego, co znalazło odzwierciedlenie w pisemnym uzasadnieniu wyroku. Dokonując kontroli instancyjnej przedmiotowej sprawy należy wyprowadzić wniosek, że Sąd I instancji, odnośnie sprawstwa oskarżonego, stopnia jego winy i stopnia społecznej szkodliwości czynu, sprostą wszystkim określonym przepisami procedury obowiązkom, w prawidłowy sposób przeprowadził postępowanie i zgodnie z przepisami ujawnił wszystkie dowody, w jednakowej mierze odnosząc się do wyjaśnień oskarżonego, zeznań świadka, jak i całego nieosobowego materiału dowodowego. Wbrew stanowisku skarżącego sąd uwzględnił zarówno okoliczności przemawiające na korzyść jak i na niekorzyść

oskarżonego oraz wyczerpująco i logicznie uzasadnił swoje stanowisko.

Odnosząc się jeszcze do przytoczonych w apelacji orzeczeń innych sądów, należy jedynie przypomnieć, że przepis art. 8 § 1 kpk statuuje zasadę jurysdykcyjnej samodzielności sądu karnego, która oznacza autonomię orzekania w przedmiocie procesu, tzn. sąd rozpoznający sprawę karną rozstrzyga samodzielnie zagadnienia faktyczne i prawne oraz nie jest związany rozstrzygnięciami innego sądu lub organu.

Reasumując należy stwierdzić, że skarżący nie wykazał żadnych konkretnych uchybień w ocenie materiału dowodowego, jakich miał, jego zdaniem, dopuścić się Sąd Rejonowy, a podniesiony przez niego zarzut sprowadza się wyłącznie do polemiki z prawidłowymi ustaleniami sądu meriti, wyrażonymi w uzasadnieniu orzeczenia.

Sąd Rejonowy nie dopuścił się zatem ani naruszenia prawa materialnego, ani obrazy przepisów postępowania, ani w konsekwencji błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, zaś kontrola odwoławcza uzasadnia stwierdzenie, że zaskarżony wyrok znajduje pełne oparcie w prawidłowo dokonanej ocenie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego oraz ujawnionego w postępowaniu i nie ma podstaw do zdyskwalifikowania zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Sąd I instancji dokonał również prawidłowej subsumcji prawnej zachowania oskarżonego pod określone przepisy ustawy karnej i w tym zakresie odwołać się należy

do trafnych wywodów zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku		
Wniosek		
o zmianę zaskarżonego wyroku i warunkowe umorzenie postępowania wobec oskarżonego na roczny okres próby, orzeczenia zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 1 roku, orzeczenie świadczenia pieniężnego w kocie 2000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Wobec niestwierdzenia przez sąd odwoławczy zarzucanego w apelacji naruszenia przepisu postępowania, ani też zarzucanej wadliwości poczynionych przez sąd I instancji ustaleń stanu faktycznego dotyczących m.in. znacznego stopnia winy oskarżonego i znacznego stopnia społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu – brak było podstaw do uwzględniania wniosku o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez warunkowe umorzenie postępowania wobec oskarżonego na okres jednego roku próby, a w konsekwencji także i o złagodzenie środków karnych, które w zaskarżony wyroku skazującym zostały orzeczone bądź w najniższym ustawowym wymiarze (zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych kategorii B na okres trzech lat), bądź w wymiarze nieznacznie przewyższającym dolną granicę (świadczenie pieniężne na rzecz		

Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 6000 zł.).		
Lp.	Zarzut	
3.	rażącą niewspółmierność orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego w wysokości 6.000 złotych na rzecz Funduszu Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, w stosunku do okoliczności sprawy, właściwości i warunków osobistych sprawcy, w tym w szczególności jego możliwości finansowych.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Ustosunkowując się do istoty zarzutu rażącej niewspółmierności orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego w wysokości 6.000 złotych na rzecz Funduszu Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej - należy wskazać, iż zawarty w apelacji postulat o obniżenie tegoż świadczenia – jest całkowicie niezasadny. Po pierwsze, środek karny w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej ma charakter obligatoryjny. Po wtóre, zgodnie z art. 43a § 2 kk w razie skazania sprawcy za przestępstwo z art. 178a § 1 kk sąd orzeka powyższe świadczenie w granicach od 5000 zł do 60000 zł. Sąd I instancji orzekł zatem ten obligatoryjny środek karny w wymiarze tylko nieznacznie przekraczającym dolną granicę, a tym samym brak</p>		

jest podstaw do uwzględnienia żądania jego obniżenia. Po trzecie, sąd odwoławczy nie podziela zgłoszonych przez apelującego zastrzeżeń odnośnie stanowiska sądu meriti, iż świadczenie pieniężne w minimalnej wysokości powinno być orzekane zasadniczo wobec sprawców bezrobotnych, uczących się, korzystających z zasiłków społecznych, to jest pozbawionych dochodu lub osiągających minimalny dochód, zaś oskarżony pracuje i otrzymuje wynagrodzenie. Wprawdzie deklarowany przez oskarżonego dochód z pracy zarobkowej w kwocie 1300 zł miesięcznie nie jest wysoki, ale jednocześnie stać go na samochód i jego utrzymanie, posiada dom, a ponadto wykonuje on zawód murarza, czyli pracuje w branży budowlanej, na usługi które od dłuższego czasu istnieje ogromne zapotrzebowanie i popyt, posiada on zatem duże możliwości zarobkowe, tym bardziej, że jest on osobą zdrową i w sile wieku. Po czwarte, zgodnie z treści art. 206 § 2 i § 3 pkt 2 kkw w zw. z art. 49 § 1 kkw oskarżonemu przysługuje prawo złożenia w postępowaniu wykonawczym wniosku o rozłożenie świadczenia pobieżnego na raty, jeżeli wykaże, że natychmiastowe wykonanie tej należności pociągnęłoby dla niego lub jego rodziny zbyt ciężkie skutki. W konsekwencji, tak bardzo akcentowane przez apelującego aspekty dotyczące: okoliczności popełnienia czynu, właściwości i warunków osobistych sprawy, jego niekaralności, jego sytuacji rodzinnej (na utrzymaniu żona i dwoje dzieci, przy czym niewątpliwie rodzina korzysta z programu 500 plus, a jednocześnie w aktach sprawy nie ujawniono okoliczności, które wykluczałby żonę z możliwości

<p>podjęcia pracy zarobkowej), a także i sytuacji zawodowej, odległości od miejsca zamieszkania do pracy, specyfiki wykonywanego zawodu wymagającego przemieszczenia się (co istotne oskarżony sam wyjaśnił, iż żona po odwiezieniu dzieci do szkoły zawozi go do pracy), pomimo, że zgodnie z art. 56 kk dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 kk stosuje się odpowiednio przy orzekaniu środków karnych - nie mogą doprowadzić do korekty rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci świadczenia pieniężnego, skoro sąd meriti określił jego wymiar prawie w dolnej granicy, a sprawca osiąga stałe dochody z pracy zarobkowej.</p>		
<p>Wniosek</p>		
<p>o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej w niższej kwocie.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Wobec niestwierdzenia przez sąd odwoławczy zarzucanej w apelacji rażącej niewspółmierności orzeczonego wobec oskarżonego środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego w wysokości 6.000 złotych na rzecz Funduszu Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – brak było podstaw do uwzględniania wniosku o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie tegoż środka w niższej kwocie.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>	
	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p>Cały wyrok Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 14 maja 2021r. sygn. akt II K 74/20</p>	
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>W świetle wymowy całokształtu ujawnionych dowodów, prawidłowo ocenionych przez sąd I instancji oraz wobec braku podstaw do uwzględnienia podniesionych zarzutów i wniosków zawartych w apelacji obrońcy oskarżonego - Sąd Okręgowy na mocy art. 437 § 1 kpk, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, jako w pełni słuszny i trafny.</p> <p>Wobec tego, że apelacja skierowana była przeciwko całości wyroku, a zarzut rażącej niewspółmierności kary dotyczył środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego (art. 447 § 1 kpk,), zachodziła konieczność odniesienia się także do rozstrzygnięcia o karze orzeczonej wobec oskarżonego P. K. (1) za popełnienie przypisanego mu czynu z art. 178a § 1 kk.</p> <p>Rażąca niewspółmierność kary zachodziłaby jedynie wówczas gdyby na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, że wystąpiła wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji, a karą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej, w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 kk. Stwierdzić także należy, iż nie chodzi tu o</p>	

każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiaru kary, ale o różnicę tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać byłoby można – również w potocznym tego słowa znaczeniu – „rażąco” niewspółmierną, tj. niewspółmierną w stopniu nie dającym się zaakceptować. Słowem niewspółmierność zachodzi wtedy, gdy orzeczone karę za przypisane przestępstwo nie uwzględnia należyście stopnia winy oskarżonego i stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celu kary w zakresie kształtowania świadomości społecznej, z jednoczesnym uwzględnieniem celów wychowawczych i zapobiegawczych (por. wyroki SN z dnia 30 listopada 1990 r., WR 363/90, OSNKW 1991/7 – 9/39, z dnia 02 lutego 1995 r., II KRN 198/94, OSP 1995/6/18, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 06 kwietnia 1995 r., II AKr 113/95, Prok. I Pr. 1995/11 – 12/30).

Sytuacja taka, zdaniem Sądu Okręgowego, w przedmiotowej sprawie jednak nie zachodzi.

Zdaniem Sądu Okręgowego zawarta w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku także ocena stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu jako znacznego jest jak najbardziej prawidłowa i zasługuje na aprobatę gdyż w odpowiedni sposób uwzględnia ona wszystkie elementy, o których mowa w definicji legalnej z art. 115 § 2 kk. W tym zakresie Sąd Rejonowy prawidłowo zaakcentował rodzaj i charakter naruszonego dobra (przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji), sposób i okoliczności popełnienia czynu (po drodze publicznej rangi wojewódzkiej, na odcinku 5 km), rozmiary grożącej szkody (zagrożenie dla życia i zdrowia innych uczestników ruchu), rodzaj i zakres naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia (stosunkowo wysoki poziom alkoholu w organizmie – prawie o 0,3 promila przekraczający wartość graniczną z wykroczeniem) oraz postać zamiaru i motywację sprawcy (podjął decyzję o prowadzeniu pojazdu nie mając ograniczonego procesu motywacyjnego, tj. pojechał do sąsiedniej miejscowości po tort urodzinowy na polecenie żony, która ma uprawnienia do kierowania pojazdami i mogła sama pojechać samochodem).

Rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy w uzasadnieniu wyroku wskazał jakie okoliczności potraktował w stosunku do oskarżonego obciążająco, a jakie łagodząco i czym kierował się wymierzając P. K. (1) za przypisane mu przestępstwo kwalifikowane z art. 178a § 1 kk karę grzywny w wysokości 80 stawek dziennych przy

ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 20 zł.

W ocenie Sądu Okręgowego, dokonana przez sąd meriti, analiza sylwetki oskarżonego przez pryzmat zaprezentowanych okoliczności, uprawnia zatem do wyprowadzenia wniosku, iż wymierzona mu kara grzywny nie razi ani swoją nadmierną surowością ani niewspółmierną łagodnością. Ujawnione bowiem okoliczności przemawiają jednoznacznie za uznaniem, że dla osiągnięcia w stosunku do wyżej wymienionego oskarżonego wszystkich celów kary, o których mowa w art. 53 kk wystarczającą będzie kara grzywny. Analiza akt sprawy wskazuje, iż Sąd Rejonowy w pełni jednocześnie zastosował się do dyrektyw wymiaru kary grzywny, określonych w art. 33 § 1 i § 3 kk i właściwie ocenił wszystkie okoliczności mające wpływ zarówno na liczbę jak i na wymiar jednej stawki dziennej grzywny orzeczonej wobec oskarżonego za czyn z art. 178a § 1 kk. Przede wszystkim rozpoznając sprawę Sąd I instancji, o czym była już mowa we wcześniejszych akapitach niniejszego uzasadniania, dokonał prawidłowej oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego, co limituje liczbę stawek dziennych orzeczonej grzywny. Podobnie ustalając wysokość jednej stawki dziennej grzywny sąd orzekający należycie uwzględnił dochody sprawcy, jego możliwości zarobkowe, jego sytuację majątkową oraz jego warunki osobiste i rodzinne. Wymierzenie oskarżonemu kary ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności nawet z warunkowym zawieszeniem jej wykonania stanowiłoby represję karną niewspółmiernie surową i zbędną.

Sąd Rejonowy zatem właściwie dostosował karę do zapobiegawczego i wychowawczego oddziaływania na sprawcę. Obecnie zgodnie z tendencjami międzynarodowymi przyjmuje się, że efekty resocjalizacyjne można skutecznie osiągnąć w ramach wolności kontrolowanej, tj. przez należycie ukształtowaną i wykonywaną karę ograniczenia wolności, a nawet karę grzywny, która uświadamia sprawcy nieopłacalność przestępstwa.

Nie budzą także żadnych zastrzeżeń co do trafności zawarte w pkt 2,3 i 4 wyroku rozstrzygnięcia o obligatoryjnych środkach karnych i zaliczeniu okresu zatrzymania prawa jazdy na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych. Przypomnieć należy, że środki karne zostały orzeczone bądź w najniższym ustawowym wymiarze (zakaz

prowadzenia pojazdów mechanicznych kategorii B na okres trzech lat), bądź w wymiarze nieznacznie przewyższającym dolną granicę (świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 6000 zł.).

Brak jest tym samym podstaw do jakiegokolwiek ingerencji w rozstrzygnięcia zawarte w zaskarżonym wyroku.

Konkludując stwierdzić należy, iż wymierzona oskarżonemu kara jest jak najbardziej sprawiedliwa uwzględniająca zarazem wszystkie dyrektywy wymiaru kary, o których mowa w art. 53 kk. Powinna ona zarazem wywołać w świadomości oskarżonego przeświadczenie o nieuchronności kary za popełnione przestępstwa oraz wyrobić poczucie odpowiedzialności i poszanowania prawa. Poza tym kara w tym wymiarze będzie oddziaływała właściwie na społeczeństwo, osiągając w ten sposób cele prewencji ogólnej, poprzez odstraszenie innych od popełniania tego typu przestępstw. Wymierzona oskarżonemu kara stanowi wystarczającą, a zarazem adekwatną do stopnia jego zawinienia oraz stopnia społecznej szkodliwości przedmiotowego czynu represję karną za popełniony występki i z tych powodów cele kary zarówno zapobiegawcze jak i wychowawcze zostaną zrealizowane.

Nie stwierdzając zatem w zaskarżonym wyroku zarzucanych mu uchybień, a tym samym uznając wywiedzioną apelację za nieuprawnioną, Sąd Okręgowy na mocy art. 437 § 1 kpk, utrzymał orzeczenie w mocy, jako w pełni słuszne i trafne.

5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji

Przedmiot i zakres zmiany

Zwięźle o powodach zmiany

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji

5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
--------------------------------	-------------------------

II

Sąd odwoławczy, uwzględniając sytuację finansową, majątkową i rodzinną oskarżonego oraz osiągnięte przez niego dochody z pracy zarobkowej, a także jego możliwości zarobkowe, na mocy art. 636 § 1 kpk w zw. z art. 8 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23.06.1973r. o opłatach w sprawach karnych, zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze, w tym wymierzył mu opłatę w kwocie 160 zł.

7. **PODPIS**